euge

SUMARIO

Pág. 1
"Donec veniat" - *P. Vivó.*

Pág. 2
Crónica de unos años - *A. Formariz.*

Pág. 3
La vocación misionera - *L. Ferret.*

Págs. 4-5
INTENTANT CONCRETAR. Seminari i esperit missioner.

Pág. 6
Des de Douala - *Sylvain Antangana, André Djon y J. Oriol Albó.*

Pág. 7
Visió de l'esperit missional *Teòlegs dels fra menors caputxins.*

Pág. 8
Diàleg amb Abraham Verdejo - *J. L. Gállego.*

DIBUJOS:
Bastardas, Alcaraz y Matas.

N.º 22 (Con licencia ecle.) **Marzo 1962**

Seminario Conciliar Barcelona

Depósito Legal. B. 1435-1961

DONEC VENIAT

Perquè la creixença de l'Església encara no ha finit, nosaltres, membres i fills seus, ens en cal tenir cura; i això per voluntat de Jesucrist.

"Fins que Ell vingui" i doni per acabada la crida, els nostres llavis hauran d'esdevenir ressò de la Paraula, forjadora de l'Església, que aplega o fretura per aplegar en el seu si, els homes d'arreu del món.

"Fins que Ell vingui", el món, tot havent-ne o no havent-ne consciència, tindrà necessitat d'unes mans generoses capaces de llescar-li, amorosament, el pa de la Paraula i del Sagrament.

"Perquè cada vegada que mengeu d'aquest pa i beveu d'aquest calze, anuncieu la mort del Senyor, fins que Ell vingui."

I el món sencer, té necessitat, fins i tot quan no se n'adona, de la proclamació d'aquesta mort i de l'esperança que enclou i que projecta aquesta segona vinguda.

Perquè necessita, per a defugir el risc de ser fàcilment arrabassat a una existència completament falsejada, d'un viure i d'un avançar vers aquesta única veritable esperança.

Vet aquí la fita que il·lumina i aferma la nostra esperança cristiana. L'esperança que neix i creix a l'esguard de la seva futura plenitud. Plenitud sols abastable en un Crist retornat gloriosament al món, a la fi dels temps...

I l'hora del retorn del Senyor s'apropa. I angoixa pensar no tenir pas massa enllestida la tasca encomanada.

Ella s'acosta, si més no, en l'avenç personal que per a cadascú ha de tenir, en el dia proper del nostre traspàs, aquesta seva vinguda definitiva. Perquè el Senyor vindrà el darrer dia, i el Senyor ve cada dia...

Ai de nosaltres si avui vingués i ens trobés, encara, amb un esperit encongit, no prou ample, no prou diocesà de debò. Ai de nosaltres si ens atrapés sense un cor delerós de plantar i fer créixer l'Evangeli en cada cor d'home bategant damunt la terra, assedegat d'esperança...

"Fins que Ell vingui", no podem donar per finida la tasca. La seva mesura no és pas geogràfica. Hi ha una dimensió d'Església inexhaurible als nostres afanys. Sempre és possible aprofundir en l'acte de fe. Mai el nostre sí és prou ferm davant la generositat de la Paraula que ha arribat fins a l'extrema donació de fer-se carn en Maria, i vida en nosaltres, en el Misteri...

"Benaurat aquell que quan el Senyor vingui el trobarà vetllant." Vetllant sobre l'amor; l'única cosa sobre la qual serem judicats, perquè les enclou totes...

Vetllant sobre un amor de mesura evangèlica i catòlica que, bo i abrandant un cor jove i generós, lliurat del tot a l'Església de Barcelona, sent la disposició i la fretura de desplegar-se i de donar-se arreu i a tothom; i perquè és jove, gairebé fins a la inconsciència de les pròpies possibilitats...

Vet aquí un camí, el nostre, viure en plenitud, és a dir catòlicament, la nostra espiritualitat diocesana que ens ha de menar vers una total disponibilitat en mans d'aquell qui n'és el creador: el Bisbe.

Una disponibilitat que, fins i tot sense defugir l'esforç humà de mesurar l'abast de les nostres capacitats, ens exigeixi, però, per damunt de tot, un íntim i sovintejat parlar-ne amb Nostre Senyor...

La resta la farà el Bisbe. És ell qui amb la seva crida concretarà la nostra vocació; concreció que podrà ser distinta, perquè ric és el camp, o els camps, del seu conreu... però que per a tots equivaldrà a una mateixa plenitud s'escaigui on s'escaigui el seu desplegament apostòlic... És ja des d'ara que ens fa a tots iguals el "cooperatores ordinis nostris".

"Benaurat, doncs, aquell que quan el Senyor vingui el trobarà vetllan." Vetllant sobre la catolicitat i la disponibilitat del seu diocesanisme.

I perquè la transcendència d'aquesta actitud ens ha d'exigir un aprofundiment i una revisió constant, EUGE, amb les planes que segueixen, ens hi voldria representar un ajut.

PERE VIVÓ

CRONICA DE UNOS AÑOS

La historia de unos hechos recientes — aunque sea sencilla, simple crónica — siempre comporta tantos elementos subjetivos, que de forma especial la convierten en autobiografía, en explicación de los hechos bajo un prisma personal. Perdonad que esto suceda en el recuerdo que vamos a iniciar, teniendo en cuenta además que trataremos de pocos años, juzgados desde dentro, y sin casi perspectiva anterior.

* * *

El curso 1956-57 poco tiene que resaltar. La idea misional, especialmente la idea de "diócesis misionera", en torno a la cual se desarrollarán todas las charlas especulativas, y la mayor parte de realizaciones prácticas, se encuentra entre nosotros en estado embrionario: las reuniones de la Academia Misional son seguidas con bastante indiferencia por la mayor parte de la comunidad, y sólo algunas carteleras, de vez en cuando, nos recuerdan la proximidad de ciertas fechas o acontecimientos misionales. Sin embargo, cuatro compañeros nuestros han marchado al Seminario Hispano-Americano de Madrid y en el tratado *De Ecclesia* se concretan los grandes principios teológicos de "catolicidad".

* * *

El 21 de abril de 1957 ocurre un hecho importante: la publicación de la encíclica "Fidei Donum", un toque vivo de atención al problema misionero en general, y, en menor escala, la confirmación pontificia de los ensayos diocesanos realizados en otras diócesis hasta entonces. Los Superiores del Seminario no dejan pasar la ocasión, y con motivo de la encíclica, avivan la inquietud misionera — misionera diocesana — que yacía latente.

Al finalizar este curso, dos sacerdotes incardinados a Barcelona, y apoyados desde aquí por la Parroquia de Santa Inés, marchan a Quezaltenango (Guatemala) y dos seminaristas de Burgos se reintegran a nuestro Seminario buscando una línea misionera más diocesana.

* * *

El curso 1957-58 se inaugura con mucho optimismo. Pronto, los más interesados en esta cuestión se reúnen para cambiar con entusiasmo juvenil el rumbo de la Academia Misional, deseando que la inquietud se extienda a toda la comunidad. La hacen desaparecer: así creen quitar los obstáculos grupistas que tal organismo había suscitado. Las reuniones misionales se convierten prácticamente en masivas, y el tema, la diócesis misionera, enciende las más diversas opiniones y clarifica las ideas acerca de la mentalidad diocesana. Subrayo este hecho, en sí sin importancia, porque creo que indica el deseo, que había nacido en todos, de suprimir barreras: la misiones interesarán a partir de este momento al Seminario en bloque.

La conferencia del Obispo de Oruro, y sobre todo la visita al Seminario de los cuatro primeros sacerdotes, que incardinados a Barcelona, y destinados a Antofagasta (Chile), habían estudiado en el Seminario Hispano-Americano de Madrid reanima los entusiasmos.

La vinculación epistolar con estos sacerdotes sugiere la necesidad de alguna estructuración. Ello da lugar al incipiente "Boletín de amigos de Antofagasta", pero, dada su escasa estabilidad, pronto desaparece.

* * *

El ambiente descrito, que poco a poco había ido pasando a zonas de más profundidad y de menos espectacularidad — resaltamos la gran importancia que tuvo en este sentido el discurso inaugural del curso 1959-60 en el Seminario: "Colegio Episcopal e Iglesia particular" — recibe un nuevo impacto con la visita de Mons. Palenzuela, obispo de Antofagasta. Una corta homilía y una conferencia en el Salón de Actos, con algunas reuniones privadas más, le bastan para ganarse a los seminaristas. Al mismo tiempo en el ambiente se aprecia una toma de conciencia paulatina de la responsabilidad, que en la tarea misionera nos incumbe, dotada de mayor consistencia.

* * *

Mientras tanto, un grupo de seminaristas acuciados por su problema personal y llevados de su impulso juvenil abren un nuevo campo, y crean una nueva situación al incardinarse a dos diócesis uruguayas.

Y como respuesta inintencionada a este hecho, la vocación personal de otro grupo de seminaristas y sacerdotes los lleva a iniciar el después bautizado "grup de la negritud", con cuya actividad contribuyen positivamente al desarrollo de la idea misionera diocesana y su realización concreta, estructurándola más tarde en unos cuantos principios alrededor del llamado "jumelage". La cooperación y colaboración interdiocesana, el "jumelage", penetra fácilmente en la mentalidad de la comunidad, y se hace caballo de batalla en todas las discusiones y Cursillos interdiocesanos: Valls, Peguera, Vilafranca, Corbera. Más aún, trasciende nuestros ambientes próximos y en el Seminario de la "Ocsha" de Madrid y en las Semanas Nacionales de Misiones, celebradas en Burgos, se conecta con las experiencias parecidas de otras diócesis.

* * *

A principios de 1961 un miembro del "grup de la negritud" se traslada a Douala (Camerún); era uno de los colaboradores más intensos en este campo, quien había logrado llevar la inquietud misional a grupos selectos de laicos. Desde Douala él, y los dos sacerdotes que embarcan el verano siguiente, prosiguen su actividad, llegando a interesar a diversos núcleos de la diócesis, integrados por sacerdotes y laicos. Éstos, a su vez, se preocupan de la difusión de las ideas misionales-diocesanas en sus respectivos ambientes.

* * *

Y llegamos al final. Seminaristas y laicos se preparan para ayudar a nuestras diócesis cohermanadas. Podríamos decir, que en el Seminario se ha llegado a una cierta premadurez, a una posesión de ciertos principios por parte de la mayoría. Fruto, todo esto, de los trabajos de unos y otros, y de la colaboración de todos.

Queda mucho por hacer. Pero también queda por impedir que la premadurez nos lleve a un preanquilosamiento. Nos será necesario a todos profundizar continuamente en las verdades poseídas. Será necesario — según creo — ir a una estructuración más firme de los grupos que andan vacilantes (cabezas no faltan).

Éste es el recuerdo que guardo de unos pocos años; recuerdo, sin duda, conocido de sobras por todos vosotros.

ALFONSO FORMARIZ

LA VOCACION MISIONERA

Qué postura puede adoptar el seminarista, de un seminario diocesano, que se plantea desde un punto de vista personal el problema de su vocación misionera: ingresar en un Instituto Religioso misionero u ofrecerse al propio Obispo para colaborar en su misión universal.

La solución, desde un punto de vista teórico, es arriesgada y corre el peligro de ser parcial. La vocación es algo muy personal, y que, además de responder a una posición intelectual, está afectada por unas vivencias que no podemos prever totalmente.

Sin embargo, creemos que cada una de las dos soluciones antes citadas son rectas. Que ambas tienen su lugar en la vida de la Iglesia. La decisión, en último término, dependerá de cada individuo, llevado de su peculiar manera de ser y determinado por el grado de conciencia que haya tomado en el ambiente social en que se desenvuelve. Su decisión se inclinará hacia un lado o hacia el otro, según que busque una solución puramente personal, o que, sintiéndose miembro vivo de una Iglesia particular, quiera colaborar a la apertura de ésta.

En este último sentido vamos a centrar nuestra atención. Porque creemos necesario que las comunidades diocesanas tomen conciencia de que no pueden declinar en otras, la responsabilidad solidaria que tienen en la evangelización del mundo entero.

Historia

"La historia de las misiones hasta los tiempos modernos, y especialmente durante los primeros siglos, nos revela que la misión ha sido concebida casi siempre no como el envío de misioneros aislados, enviados como francotiradores, y dispersados por los cuatro ángulos del mundo pagano, sino como el envío o implantación en países paganos de pequeñas colonias de cristianos que poco a poco se hacen fecundas y ganan para la fe y para los sacramentos de la fe, es decir, para la Iglesia, a los pueblos vecinos." (P. Henry, *Teología de la Misión*, pág. 62.)

Después del sermón de San Pedro el dia de Pentecostés se convirtieron y bautizaron tres mil de los oyentes. Así comenzó la primera comunidad judeocristiana de Jerusalén. Más tarde, dispersada por causa de la persecución, muchos de aquellos primeros judeocristianos pasaron a Fenicia, Chipre y Antioquía, donde anunciaban al Señor Jesús (Act. 11, 19-20). Luego los apóstoles mandaron a Bernabé a Antioquía para que dirigiera aquella nueva comunidad que crecía de día en día. De allí partió San Pablo para sus misiones, que, como muestra el libro de los Hechos, iba siempre acompañado, siguiendo el precepto del Maestro (Mc. 6, 7).

Ya a finales del siglo primero encontramos en Lyón una comunidad oriental, de la que, más tarde, cuando esta iglesia alcanza una relativa madurez, se desgajan pequeñas comunidades, que van a fundar otras nuevas iglesias entre los paganos de la periferia de su anterior acción misional.

Tampoco San Gregorio Magno mandó misioneros aislados para la evangelización de los anglosajones, sino a San Agustín con una comunidad benedictina. De igual manera actuaron los monjes que evangelizaron Europa después de la invasión bárbara.

* * *

Según la mentalidad que nos parece revelan los hechos que brevemente acabamos de exponer, para establecer una nueva comunidad cristiana no basta la predicación de un esforzado misionero. Se hace casi necesaria la presencia de una pequeña comunidad eucarística, que dé testimonio entre los paganos de la fe viva que vienen a predicarles. La nueva iglesia crece, entonces, alrededor de esta comunidad.

Mas si analizamos la historia más reciente de las misiones, caemos en la cuenta de que no siempre ha sido así, aunque en la mayoría de los casos los misioneros hayan ido junto con los colonizadores. No queremos olvidar voluntariamente los ejemplos admirables que tal historia nos trae al caso, como sucedió numerosas veces en la evangelización de Iberoamérica. Pero a pesar de todo no hacemos ningún descubrimiento al afirmar que no siempre el fin de las colonizaciones políticas ha sido la evangelización de los colonizados.

Iglesia particular

Ya son conocidas entre nosotros las afirmaciones de los papas y de la teología sobre la responsabilidad universal del obispo por su carácter de miembro del Colegio Episcopal. Mas este deber episcopal debe ir respaldado por un derecho. Es decir, por el deber de otras personas que secunden y hagan factible la labor del obispo.

Éste, siendo el apóstol nato, necesita, sin embargo, para la acción pastoral, del concurso de toda su iglesia, porque todos formamos "el único Cuerpo de Cristo y sus miembros cada uno en su parte" (I Cor. 12, 27). En esta acción pastoral bajo el mandato del obispo distinguimos dos clases de cooperación: la de los sacerdotes, participantes del orden ministerial para el culto, la administración de los sacramentos y la predicación, y la de los fieles, cuya misión "consiste, una vez recibida la vida de Cristo, en desplegar todas sus virtualidades en un mundo dado por Dios, pero cuyo perfeccionamiento nos encarga como vocación" (P. Congar, *Jalones para una Teología del Laicado*, página 137).

De aquí, de esta última cooperación entre jerarquía y fieles en orden al cumplimiento de una única misión, la de la Iglesia, creemos poder deducir la vocación misionera de cada bautizado por su misma inserción en la Iglesia de Cristo.

Ahora bien. ¿Se puede plantear la vocación misionera, en sentido estricto, desde un punto de vista personal y como privilegio de unos pocos? Admitamos, por lo menos, que no es ésta la única manera, porque no atiende a la exigencia misionera de cada uno de los

(*Pasa a la pág. 7*)

evasion y comunidad

En toda orientación profana o espiritual existe el peligro de la evasión. También ocurre lo mismo con la espiritualidad misionera. En ella hay fundamentalmente dos formas de evasión:

1. *Evasión de la comunidad:* huyendo de la verdadera concepción comunitaria de la Iglesia; no viendo prácticamente en ella más que una suma de individuos, para los cuales la Misión es un problema con solución individual. Y en realidad, la abertura misionera es obra de la diócesis como comunidad, por tanto obra de todos.

Esta concepción individualista tiene doble cara:

a) *Los que se evaden de la Misión:* La concreción más corriente de esta visión es quizá el concebir el espíritu misionero como una especialización entre otras.

La causa última de esta visión puede ser el miedo a los compromisos que debería tomar, como consecuencia de vivir comunitariamente la Misión.

b) *Los que se cogen a la Misión para evadirse.* Cogiéndose a ella como un estímulo de la vocación, sobre todo en épocas difíciles. O idealizando la vocación misionera, llegando a no vivir la realidad presente.

Pero hay otra concepción de esta evasión, más profunda en su causa y más difícil de descubrir.

2. *Evasión de la realidad:* es un huir, por miedo a afrontarla, de la realidad en que hemos sido puestos providencialmente. Esa realidad es el medio social, político y religioso de nuestra diócesis — muy duro ciertamente —. Entonces la vocación misionera no es más que fruto de no atreverse a afrontar la realidad propia, como medio de evasión.

Las consecuencias de una y otra visión tienen la misma repercusión comunitaria:

— No enriquece el seminario ni la diócesis, que son comunidad. Pues para enriquecer a la comunidad hemos de abrirnos a ella.

— Impide la apertura del seminario hacia fuera, pues éste tanto se abrirá cuanto se sienta comunidad.

— ...

Ni estas evasiones, ni sus consecuencias, creo que se den plenamente en el seminario, pero sí como actitudes o posturas seminarísticas en etapas de la vocación.

De esto concluyo la necesidad de una labor plenamente comunitaria en el seminario, para realizar la obra misional de la diócesis.

ANSELMO PEÑAS

SEMINARI I ESP

servidors de la paraula

La Missió de l'Església en sentit estricte és la de portar a tots els homes a la conversió, a la fe.

I ja en els Fets dels Apòstols veiem que és la paraula la que fa néixer l'Església i ella també la que la fa créixer i desenrotllar-se, de tal manera que podem dir que forma un cos amb ella, i podrem trobar en els Fets, indistintament, que l'Església creix o que la paraula creix.

La paraula edifica l'Església, i tothom està cridat a formar part d'aquesta; és, doncs, per aquesta exigència que cal que la paraula sigui predicada.

Sent conseqüents, doncs, a aquesta nostra missió com a participants de la Missió de l'Església, ja des d'ara i com a resposta a aquesta, hem de veure:

— la nostra funció enfront de la paraula.

Que no és altra que la d'iniciar un diàleg entre Déu i l'home, procurant no caure en l'error de voler suplir cap dels dos factors, ni enterbolir aquest diàleg amb una comunicació d'idees — la predicació no és això — que més que ajudar, dificulti aquest diàleg.

Consciència de que aquesta nostra predicació i ensenyament no porta a la fe d'una manera efectiva i immediata, som *ministres transmissors* d'una paraula que és Déu i és a Ell a qui es deu l'eficàcia d'aquesta; el nostre intent cal que sigui el de portar l'home i Déu a trobar-se.

Aquesta nostra missió profètica, aquest parlar en lloc d'un altre, en lloc de Déu, ens porta a considerar la nostra actitud davant Déu.

— humilitat davant Déu.

La fe és per antonomàsia el do sobrenatural de Déu i és en agraïment d'aquesta nostra fe, com diu la Fidei Donum, que nosaltres hem de difondre a tots els homes aquesta paraula.

Solament vivint aquesta fe, podrem fer-la participar als altres. A imitació de la Mare de Déu hem de donar el sí a aquesta encarnació de la paraula. Tots els esdeveniments cal que siguin encarnacions de la paraula en nosaltres — esdevniment i paraula són correlatius — que no demanen sinó la nostra acceptació, el nostre sí.

De l'acolliment que donem a la paraula esdevindrem, com diu sant Pau, més o menys model pels germans.

— ser testimoni de la paraula.

Un testimoniatge que ens imposarà un obeir la paraula, una divulgació d'aquesta i això amb un ambient de tribulacions i de persecucions, però amb goig, per la seguretat de que aquesta ens portarà a la salvació, al Regne.

Tota falta de santedat en aquest sentit posa un impediment a la fe en l'oient. El testimoni hem de veure'l íntimament lligat a la predicació, hem de prendre consciència de la dificultat

INTENTANT CONCRETAR • INTEN

comunió i comunitat

La vida missionera de l'Església m'ha fet descobrir dues actituds de cara a viure concretament aquesta expansió eclesial.

La primera, més de caire personal, ha estat l'aprofundir en el sentit d'Església-Cos Místic. Tenir consciència d'aquesta comunió i germanor que no coneix límits ni en el temps ni en l'espai. L'Església fins a la Parusia repetirà les paraules de l'Apòstol: "No hi ha jueu ni grec, no hi ha esclau ni lliure, no hi ha home ni dona: sou un sol en Crist Jesús" (Gl. 3, 28).

Són també per meditar aquelles paraules de Sant Joan, que el Pastor d'ànimes s'ho ha de fer propi cada dia: "Allò que hem vist i sentit us ho anunciem també a vosaltres, a fi que també vosaltres tingueu comunió en nosaltres. I la nostra comunió és amb el Pare i amb el seu Fill Jesucrist" (I Jn. 1, 3).

L'Església viu totalment d'un bé comú que és la mateixa vida de Déu. A la vegada cada membre viu en una participació personal d'aquest bé comú, i aquella vida de Déu se li comunica en la mesura de la seva capacitat per rebre la plenitud de la Veritat.

Aquest intercanvi espiritual i cultual és la gran riquesa de l'Església que hem de viure i transmetre als germans.

L'altra actitud ha estat per mi una conseqüència de la primera. La nostra diòcesi, el nostre Seminari, són Església, són cèl·lules diferenciades del Cos Místic. No podem negar que en els membres una diversitat de criteris, de mentalitats, de carismes que lluny de dividir-nos ens han de fer descobrir la riquesa de l'acció de l'Esperit. He comprès que davant d'aquesta diversitat no hi cap l'evasió, hi ha quelcom més fort i profund que ens lliga místicament en una mateixa vida que precisament es veu enriquida amb la diversitat dels dons de l'Esperit. Les gràcies personals que Déu ens ha donat pertanyen també al bé comú.

La caritat, la comprensió, el diàleg, són una exigència per tots nosaltres com ho són pel missioner que no pot matar en la seva missió aquells dons que Déu ha vessat directament en aquelles comunitats.

Aquests principes porten una exigència en l'actuació personal, en el Seminari, que no és pas tan fàcil com la seva exposició.

Aquí entra l'ascètica del contacte, la convicció de l'enriquiment mutu. No hi cap l'evasió. Hem de considerar importants els contactes entre nosaltres; que siguin profunds i no es limitin amb el curs propi o amb individus de criteris comuns. Hem d'aprofitar els "rencontres" per dialogar, comprendre i enriquir-nos amb la visió i criteris dels estudiants religiosos. Hem de sentir ganes d'escoltar els que ens precedeixen en el sacerdoci: tenen molt per ensenyar.

He de confessar que a mi em costa, i és que tot diàleg importa una renúncia, si més no, la de callar per deixar parlar l'altre. Aquesta ascètica de comprensió "humana i eclesial" ens enriquirà. Ens donarà un esperit jove amb la maduresa de l'experiència aliena.

Si hem aconseguit aquest hàbit, el dia de demà, ministres de l'Església a Barcelona, a l'Àfrica o a l'Amèrica, serem fidels a la Paraula, sabrem fer-la encarnar, fins i tot, en el cor d'aquells que no pensen amb les mateixes categories que nosaltres.

JOSEP Mª BALCELLS

ERIT MISSIONER

que hem posat a la paraula en la seva funció de fer créixer la fe, per la insuficiència de santedat-unitat nostra o de la societat que representem.

FRANCESC MIRÓ

compromís personal

Un té la impressió, a vegades, d'escriure per escriure. Té com la secreta desesperança d'un escrit més; ¿pessimisme, dirà algú amb solemne conspicitat? Potser. El cert és que ens estem debatent interminablement en un tou de teories a les quals hi falta eficàcia. És innegable que teoritzar és moure's, i tot moviment demostra una vida; bé que ens hauríem de posar d'acord sobre l'exacta fase de vida que correspon quan els resultats no es palpen i la cosa queda, encara que bonica i fins enginyosa pel que té de ben dita, en la inoperància.

És per això que, en plantejar la qüestió de les missions, un desitjaria superar el *pour parler* i superar la mera actitud inquieta. Menys estructurar amb terminologies de les classes una opinió etèrea, i més intentar presentar també quelcom amb capacitat per a caminar.

I per aconseguir això, sempre limitadament, és clar, sembla que caldria contreure un compromís personal en coses més que noves, probablement, ja existents en el nostre Seminari (tenint en compte que l'esmentat compromís sols pot contreure'l, sembla, una minoria interessada, o qui viu ja l'ideal missioner vers les metes fixades: els caps de pont montats pels nostres germans sacerdots de Barcelona capdavanters del moviment "diòcesi missionera", en diferents continents). Damunt aquesta base escauria revitalitzar o, simplement, mantenir en tensió aquest ideal. Com?

Aquest compromís personal podria adquirir una eficàcia probablement: *a*) dedicant un dia setmanal íntegre — i si és possible a fer viure també — de cara als nostres llocs d'agermanament; amb totes les conseqüències que es dedueixen de tenir una cosa a primer pla de consciència: des d'un oferiment del dia fins a promoure una pregària més o menys col·lectiva d'atenció, passant per un perfecte obrar en tot, estudi, etc.; i cal recalcar-ho — és la seva gràcia — "intencionalment conscient".

b) Fer-se paga de no desaprofitar cap comunicació epistolar feta pels sacerdots desplaçats allí, car un contacte calent augmenta sempre les ganes i refà l'espera; i no retardar mai les respostes per excuses que poguéssim raonar; aquest procedir imprimeix un ritme seriós als propòsits.

c) Alimentar l'anhel amb una instrucció sobre els països als que ens projectem: història, geografia, ciència, art; demés cal pensar que no quedarem pas exempts, si arriba el dia, d'una responsabilitat cultural dintre d'ells.

d) No tinguem excessiva preocupació per no poder-lo extendre; un ideal sentit i seriós es fa difusiu per la seva mateixa força; que trascendeixi i influeixi a la comunitat és normal llavors.

Són uns punts sense pretensió; fins i tot vulgars. De cap manera una pauta inflexible, sinó molt adaptable. L'única veritat seva és la de recalcar la necessitat de contraure un compromís personal, esfilagarsant una teoria que podria resultar vaporosa, guiant-la a la realitat i fent-la perseverar en ella d'uns actes periòdics i concrets; el concret — s'ha dit — és el que comença encarnar la idea.

Això no comptaria, és clar, pels qui ja ho fan.

MIQUEL ALEU

disponibilitat

El problema missional és un problema d'Església i com a cristians no ens en podem desentendre. Així com estem obligats a viure els problemes dels nostres dies i, dins les nostres possibilitats, intentar donar-los-hi una solució, així també amb el referent al problema missional...

La nostra solució ha de consistir en viure'l, en fer-nos-el propi, i això portarà a una doble tendència: una col·laboració amb els països de missió o d'un viure la disponibilitat, que ens farà més aptes per donar-lo a conèixer i fer-lo viure a tots aquells que encara no l'han vist amb tota la seva grandesa i amb la seva magnitud.

Aquest viure els problemes, i en concret el problema missional, ens ha de portar un enriquiment de la nostra vida de Seminari, que és essencialment època de formació. L'adquirir una visió més àmplia de la nostra responsabilitat en el món farà que no ens detinguem en uns problemes concrets de diòcesi o de seminari. Farà que visquem més plenament la nostra època de formació espiritual, cultural i pastoral. Farà que adquirim un coneixement més perfecte de l'Església per tal que l'estimem cada vegada més i ens hi comprometem més seriosament. Hem de viure intensament la vida de Seminari per a poder satisfer més plenament les exigències de la vida sacerdotal.

JOAN Mª ARANS

som una comunitat

El corrent general d'universalisme que acapara actualment l'interès de tothom ha tingut importància en el desvetllament del sentit missional en les comunitats cristianes fins el punt de matisar una mica el sentit que teníem de l'Església particular com a diòcesi.

Els agrupaments humans del món d'avui defensen contra totalitarismes de tota mena la seva raó de ser. I els seus problemes tenen avui una repercusió que mai havien tingut. Al mateix temps que es preocupen tant de si mateixes, busquen federacions de tota mena i es deixen influir sense resistència per els corrents que ells estimen universals.

Dintre aquest panorama, l'Església com a poble de Déu hi té exactament el seu lloc, com a comunitats universals i particulars alhora: conscients que la missió a casa seva té una transcendència no sols mística sinó també humana universal; capaç de sentir sobre d'ella les dificultats d'altres agrupaments; disponible com a comunitat a actuar de la manera que altres necessiten; conscient de la seva limitació i de la necessitat de completar la visió humana i eclesial pròpia, per un intercanvi amb altre de diferent o semblant cultura.

Nosaltres, que formem part d'una comunitat, cal que sentim el que som. Un coneixement "cordial" mai prou profund de totes les realitats que l'Església posseeix i que nosaltres hem de participar; un interès per tots els problemes humans, sien propers i llunyans, sien religiosos o no, sien cristians o expressin tan sols una veritat parcial però cristianitzable. Cal tenir els ulls ben oberts per no deixar de veure el que l'Esperit vol ensenyar-nos avui a través precisament d'aquelles coses que mouen el nostre món.

L'acció que necessàriament això comporta es desenrotlla en dues dimensions: profunditat i extensió, particular i universal. En el nostre treball — també el personal —, tot i acomplint una petita tasca pastoral, fem ja la part que ens correspon en l'expansió de la fe. Però no n'hi ha prou. Ni és suficient tenir certa consciència

TaNT CONCRETAR

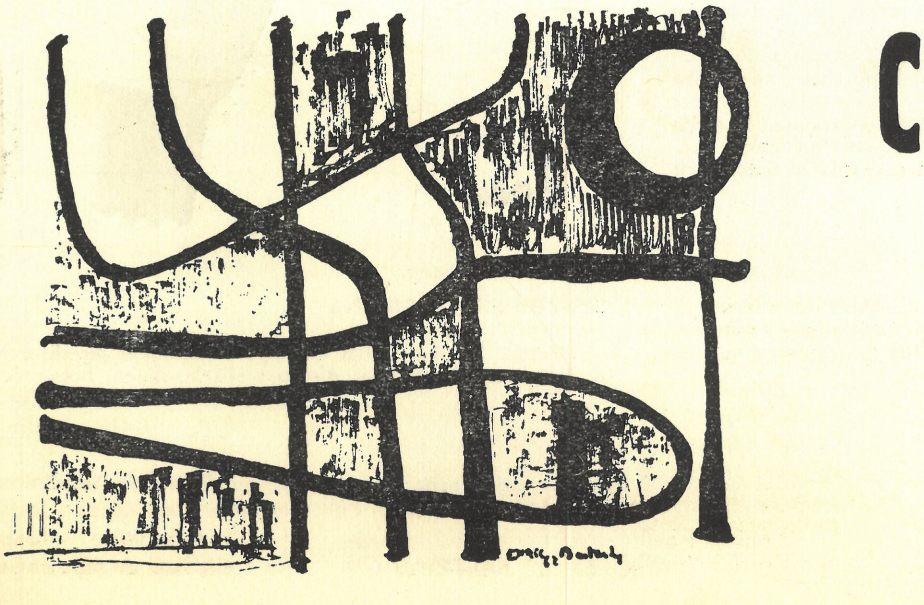

d'una missió eclesial catòlica. D'alguna manera la nostra aportació a l'expansió de l'Església universal ha de ser concreta i explícita, mitjançant unes accions ja tradicionals o altres en què podem exercir la nostra inventiva.

Això ho farem personalment, però tindrà la seva plenitud en les realitzacions de la nostra comunitat eclesial: d'aquí la necessitat de treballar perquè sigui ella que aprofundeixi en el deure propi d'evangelitzar a tots els pobles.

PAU GESTÍ

DES DE DOUALA

Estimat EUGE (dintre de la mesura en què es pot estimar una persona moral i encara blasmada pel salm 39 "Vetus latina"):
Us escrivim Mn. Sylvain Atangana, Mn. André Djon i Mn. Oriol Albó.
Després de rebre la vostra carta demanant-nos què pot donar Barcelona a Douala i Douala a Barcelona, ens hem reunit per contestar-vos.
Mn. André i Mn. Sylvain són dos acòlits. En Sylvain de l'Església de Mbalmayo i l'André de Douala. En Sylvain és de la tribu Ewondo i l'André és Bassa. De la mateixa manera que l'Oriol, segons l'arxiu de secretaria del Seminari d'Otelé, és de la "tribu catalana".
La vostra carta ens ha donat l'ocasió de continuar una sèrie de revisions de vida, de la nostra vida d'Otelé, que fa temps tenim començades. Us anirem parlant i l'Oriol us ho traduirà tot en català.

AGERMANAMENT PER DAMUNT DEL RACISME

SYLVAIN: Em sembla que ha de quedar ben clar ja des del començament el nostre context històric. Vulgui's o no vulgui's, les relacions blanco-negres no poden oblidar mai els segles d'esclavatge i els anys de colonialisme.

ANDRÉ: ... i per això, al moment de la teva arribada, no sé si vas veure, que en nosaltres hi havia força timidesa ("¿aquest europeu serà capaç de poder viure amb nosaltres?"). Algú, per exemple en Fabien, m'havia dit que era escèptic. La línia certament bona. Però que el temps diria si eres o no un "colonialista". Em sembla que aquestes dues actituds són típiques.

ORIOL: I ara, al cap d'un any...?

ANDRÉ: ... fixa't. Al cap d'un any han arribat en Victorià i en Joaquim. T'ho vols creure? Ni l'una ni l'altra cosa. Perquè ja els teníem per amics. Això ha estat el gran enriquiment de la vostra vinguda. Veure que una amistat blanc-negre és possible.

ORIOL: En Marc Ela, l'any passat m'ho havia dit un dia, comentant-me el "Je ne suis pas un homme libre". Subratllava allò. "Cada vegada que parlo amb un europeu, el primer que penso — instintivament — és en el color de la *meva* pell." Jo us he de confessar — i m'ha sapigut molt greu — que al principi (i encara alguns cops ara) parlant-vos també hi penso en el color de la *vostra* pell. Però la immensa majoria, gairebé sempre, ni se m'acut que vosaltres sou negres i jo blanc. Descobreixo de seguida que som *homes* en diàleg.

FORÇA I UNIÓ VITAL

SYLVAIN: I tu, Oriol, que has descobert durant aquest any, a Otelé?

ORIOL: Una de les vegades que he escrit als meus amics de Barcelona, ho he resumit en la *força i unió vital*, una mica segons la línia que ho explicava el P. Tempels. Sabent que això respon a una manera de ser bantú que ja ha passat a la història. Tot i que continua donant sentit a moltes reaccions africanes. És sobretot amb en Basili, en Godefroy i en Bernard que en vàrem estar dient-ne moltes coses l'any passat. ¿Hi estarieu d'acord si us ho resumís dient que pel bantú tota la seva vivència del món consisteix en una jerarquia de forces que, en la seva tensió, s'equilibren d'una manera gairebé automàtica? Cada negre es troba en un graó d'aquest castell que és el món. Tot el seu esforç serà augmentar la seva força vital. Però la força vital no és pas una tècnica només. És quelcom supra-normal. Essencialment religiós. Per això l'argument de la força vital es fa sota el signe del culte. I també sota el signe de la màgia.

ANDRÉ: Recalca que tot això és una mica "ancestral". El P. Tempels, aplicant-ho en forma d'associacions cristianes, té una gran acceptació entre els vells. En canvi, el jovent se li escapa cap a la J. O. C. i altres moviments "occidentals".

ORIOL: Sí. Diuen que és veritat. Jo potser on ho he vist més actual és en la màgia. El juny passat quan hi havia la Rosa malalta al dispensari i tota la família estava convençuda que el que hi havia era una maledicció d'un enemic llunyà. I després de la teva intervenció no els hi hem pogut treure que és la teva força qui l'ha salvada.

ANDRÉ: És veritat. Va venir des del dia que la Rosa va somniar entremig de neguits i ofecs que jo l'anava a deslliurar i que ella quedava sota la meva "protecció". Això és molt de casa nostra. Ja m'ha passat altres vegades.

UNIÓ VITAL: COMUNIÓ AMB ELS MORTS

ORIOL: També ens ha impressionat el sentit de comunió amb els morts. El meu company — el vicari de Kribi — em va fer un article per la fulla que es reparteix cada diumenge a les parròquies de Barcelona. Celebrà les festes al costat de la tomba dels avantpassats... L'altre dia aquí mateix al Seminari, en Ferdinand em va dir que volia posar, al nus del seu calze, una pedra de la tomba de la seva mare.

SYLVAIN: Ah, sí. Això és quelcom molt corrent. Més encara que la *força vital*. Fa un quant temps que a la revista "Lumina" va sortir un article parlant d'aquesta relació amb els morts. Jo, cada vegada que vaig al poble, una de les primeres visites és al sepulcre de casa.

FORÇA, UNIÓ: SOLIDARITAT DE LA TRIBU

ANDRÉ: Jo no vull pas interrompre't. Però potser el centre de perspectiva és el sentit de família que hi ha entre nosaltres molt més ample que a Europa. És una mica com a la Bíblia. La noció de germà s'allarga fins al darrer veí del poble, o de la tribu mateixa, i tot home vell és un "papà".

Potser això és una de les coses que podeu aprendre de nosaltres. El sentit ample de família. Entre els vivents. I també en relació amb els avantpassats.

En canvi en nosaltres és defecte el tribalisme que fa a cada clan tancat sobre si mateix. Ja ho saps! Al país Bamileké, on ha estat organitzat més, fins a l'extrem, el sistema tribu-poble, cada poblet té fins llengua pròpia diferent de la del veí a quatre o cinc quilòmetres.

BÍBLIA I LITÚRGIA: TEOLOGIA DE LA IMATGE

ORIOL: Posats a dir-vos coses que he descobert, o que se m'han presentat més clares, tota la possible teologia de la imatge m'impressiona molt.

Jo no entenc pas les definicions subtils sobre l'essència de l'animisme. Però em sembla que la vivència bantú i el seu "gènere literari" molt veí del bíblic-patriarcal està molt a prop de l'Evangeli. I que la Teologia dels sagraments i sobretot en la línia de l'influxe de Crist en l'acció sagramental s'enriquirà amb l'aplicació a la teologia d'una filosofia bantú de la imatge quan els teòlegs bantús hi hauran reflexionat "en africà".

Encara una cosa. Els salms que vosaltres feu — tot i que no entenc pilota de música — els que en saben diuen que estan molt bé.

SYLVAIN: És curiós. Veus, això és un dels altres enriquiments de la vostra vinguda a Otelé. Moltes d'aquestes coses no se'ns ocorren fins que un "europeu" ens les diu. I no ens convencem fins que ens les diu "en germà".

Sobre això de la litúrgia no n'havia parlat amb ningú. Ara, de vegades havia sentit algun "colon" parlar d'art indígena i fins i tot posar marmites com gerros d'altar i més que admirar-ho em reia d'aquests europeus que jutjaven de l'africanitat d'un art.

FRUIT DEL CONTACTE

ANDRÉ: És que, Oriol, hem sofert molt. Ara les coses han ja canviat força. Però ens agrada que vosaltres estigueu al Seminari — *des de sota* — perquè ho comprengueu una mica.

Ahir parlava amb en Victorià i en Joaquim — els dos seminaristes terrassencs que han arribat últimament i s'incardinaran a Douala — i tots dos m'ho deien: Només fa quinze dies que estem a l'Àfrica. Però ja en tindríem prou per a tornar a Barcelona amb una visió que mai havíem sospitat.

SYLVAIN: Ah! Això és interessant per al nostre tema. ¿No et van pas dir què més els hi havia frapat?

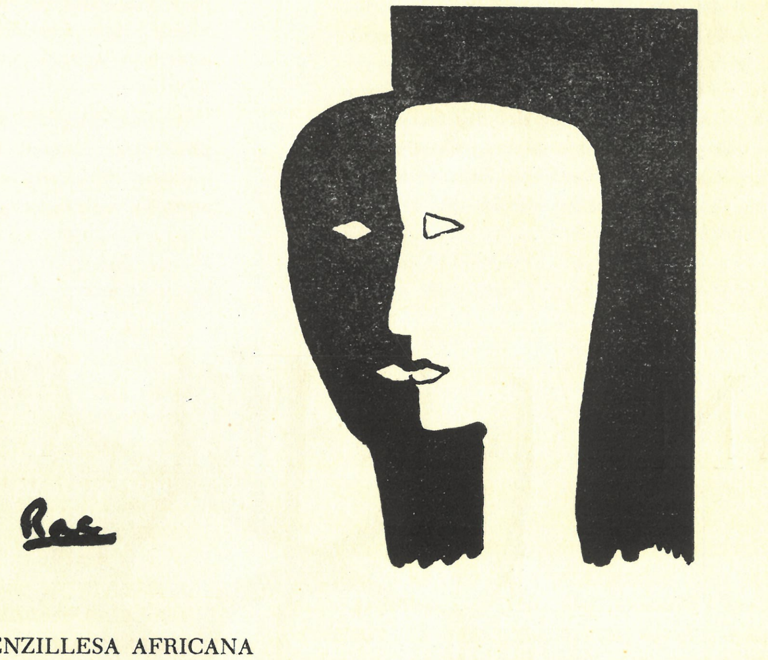

SENZILLESA AFRICANA

ANDRÉ: Sí. Han trobat *magnífic* l'acolliment ple de caritat i la senzillesa de nosaltres, els africans. Almenys ells ho diuen. Potser és per a quedar bé.

Bé. Amic EUGE. Més que mai és veritat que ens han quedat moltes coses per a dir. Però per avui ja posem el punt final. Fins a sempre.

Mbembe alu	Unaú'ag longe	Bona nit
SYLVAIN ATANGANA	ANDRE DJON	J. ORIOL ALBÓ

VISIO DE L'ESPERIT MISSIONAL

Teòlegs dels fra menors caputxins

A través del temps l'Església ha tingut consciència de les paraules de Crist: "Aneu i prediqueu a totes les gents".

Hi ha hagut cristians que han sobresortit per la força amb què han copsat aquestes paraules i les han posades en pràctica. No de la mateixa manera, sinó d'acord amb la seva personalitat, respectant sobretot l'essència del missatge.

Mitjançant el seu encontre personal amb Crist, Francesc d'Assís percep la bonanova, *que l'il·lumina, el mou i el transforma.*

Però un dubte el preocupa: vers on ha d'orientar la riquesa que li ha estat donada. ¿Cap a Déu, en la vida contemplativa? ¿O bé, envers els seus germans, els homes? La pregària generosa dels seus companys li dona la resposta de Déu: En portar Déu als homes, serà emportat, juntament amb ells, cap a Déu; aquest serà el "seu testimoni".

En l'esdevenidor, l'anunci de la bona nova, la "Missió", va inclosa en la vocació, en la crida a l'Ordre franciscà. Tant els qui volen i n'han sentit l'anhel, com els qui no l'han descobert encara, poden ser enviats.

El missioner franciscà no pot deixar d'ésser home de Déu. Especialment entre els infidels que es governen més pels sentits que per la raó, més per l'exemple que per la paraula—en dir això, pensem especialment en les nostres missions de l'Amazones i de Sibundoy —.

El fet d'ésser enviats — en el sentit evangèlic — entre els qui no coneixen el missatge cristià, o que tan sols en participen en gran inferior, ens obliga a presentar-lo amb tota la seva puresa i claredat diàfana. L'aigua joiosa i transparent, atreu.

El missioner, tot i essent administrador i responsable de molts béns materials, no en pot, amb tot, posseir cap. És el jou de Crist que es fa sentir contínuament a través del vot de pobresa. Com igualment el sentirà pel fet de manar a molts i estar ell mateix subjecte a una doble jurisdicció: regular i apostòlica, la qual, lliurement acceptada i voluntàriament viscuda, fa davallar abundosa la gràcia de Déu damunt el seu treball missional.

I no oblidem que ha d'estimar en Crist, la porció que li ha estat encomanada, restant ell en una gran soletat humana.

El missioner ha de portar ben viu l'amor i la força de Crist dintre seu. Ha d'ésser testimoni lluminós, i ha de negar-se contínuament i voluntària. Aquesta és la grandesa del missioner i el seu perill.

No n'hi ha prou de ser "enviat". Cal conèixer de bell antuvi aquells als quals anem a trobar. Llur llengua, costums, història; i això a voltes s'oblida!

No deixa d'haver-hi entre nosaltres un ambient favorable en aquest sentit: acadèmies, museu, contactes epistolars i personals amb els missioners; però, no n'hi ha prou amb això. Cal també un estudi col·lectiu, progressiu i profund.

No es pot improvisar. S'ha de conèixer la terra que es treballa per plantar-hi el gra de mostassa, del qual ens parla una de les paràboles evangèliques.

No podem oblidar la "solidaritat". Sovint, molts missioners, s'han sentit sols en llurs tasques. Llur treball dur i ingrat, no troba l'ajuda corresponent dels seus germans. A voltes serà manca de fe en el missioner — les coses de l'esperit no es perceben amb els sentits —. Però, també, moltes vegades, per part nostra manca una pregària sincera, viva i preocupada per llurs treballs apostòlics.

Avui, que la consciència del Cos Místic creix, fem-nos càrrec que el treball missioner és treball d'Església, que tots construïm unint-nos en la mesura de les nostres possibilitats a l'esforç comú.

(*viene de la pág. 3*)

cristianos. Pero es evidente que no todos pueden ir a misiones. ¿Cómo cumplirán, pues, el mandato de Cristo los que viven en Iglesias ya florecientes? Podemos distinguir una doble vertiente:

a) El mandato de Cristo "Id al mundo entero y predicad el Evangelio a toda la creación" (Mc. 16, 15) no puede interpretarse únicamente en el sentido de extensión espacial o geográfica. "La Evangelización es ayudada por el Bautismo; está con frecuencia muy lejos de terminarse en él" (P. Henry, *Teol. Misión*, pág. 101). No basta que una Iglesia particular posea los elementos necesarios para facilitar la vida cristiana de sus fieles. Hay que lograr que todos los miembros, muchos de ellos por desgracia refractarios a las cosas de la fe, tiendan a la perfección.

b) Pero además toda la comunidad diocesana debe sentir vitalmente el problema misional de la Iglesia, que le obliga a tomar una posición bien definida. No puede permanecer estática. Debe ofrecer porciones de su ser, es decir, pequeñas colonias de cristianos (sacerdotes y simples fieles) a países paganos para que sean el fermento de nuevas Iglesias. No se trata ya, pues, de unos fieles que realizan una vocación particular, sino del cumplimiento de la vocación de toda la comunidad. Es entonces toda la Iglesia particular como tal, Obispo y fieles, la que cumple el encargo de Cristo "Id al mundo entero..."

Así pues, desde un punto de vista teológico, e incluso para una mayor eficiencia pastoral, creemos poder afirmar que el misionero (sacerdote) no ha de ir solo. Le es casi necesaria la asistencia de una comunidad, misionera como él. Es decir, de un grupo de fieles que se establece en el nuevo lugar de misión para dar testimonio de su vida de fe, y cuyo fin primero e inmediato es la cristianización del ambiente que les circunda.

Una grave dificultad salta a la vista: que esta comunidad eclesial pase a ser una colonia extranjera. De aquí la necesidad de adaptación y asimilación en el nuevo ambiente cultural. Hay que tener en cuenta, sin embargo, que esta asimilación exige un doble aspecto si se trata de misionar en un país subdesarrollado: capacidad de admisión de los nuevos elementos culturales y cacapacidad de aportación de los valores humanos, además de los religiosos, de los cuales carece el país en cuestión.

Este nuevo encuentro de dos comunidades cristianas, con el correspondiente inrtecambio de valores, facilita, sin duda alguna, un enriquecimiento mutuo, tanto en el campo humano como en el religioso. Proporciona nuevos puntos de vista, nuevos problemas y nuevos enfoques de solución, y establece un auténtico clima de hermandad en la más pura perspectiva cristiana.

LUIS FERRET

diàleg amb ABRAHAM VERDEJO

Abraham Verdejo va sortir cap a Xilè el 24 de maig del 1958; en "barco" fins a l'Argentina i d'allí en tren cap a Antofagasta. Ha tornat amb avió, i se'n pensa entornar l'any vinent.

—Quina idea tenies en marxar?

—Seguia a Mn. Carles Boltes, Mn. Joan Barcon i Mn. Xavier Martí. Vaig anar per ajudar aquests sacerdots com a missioner seglar auxiliar.

—Què has fet aquests quatre anys?

—Vaig anar primer a la Parròquia del Bon Pastor amb Mn. Boltes. La parròquia tenia l'any passat 70.000 h.; en 1962 en té 100.000. Vàrem reorganitzar el taller de Nazaret, on hi assisteixen 40 nois de 7 a 9 anys; comptem amb l'ajuda gratuïta de 6 professors.

Es va formar una mena de "Seguros", el nom és malsonant: "Sociedad de Socorros Mutus". Els fruits són els que interessen. Representa una solució de les seves necessitats mitjançant la seva col·laboració amb una quota de 15 pessetes mensuals. També serveix per a sufragar les despeses dels transports de Càritas.

—Quina és l'acció de Càritas a Antofagasta?

—La seva acció arriba a 600 famílies, el que representa unes 4.800 persones beneficiades quinzenalment.

—Com t'has guanyat la vida?

—Fent classes al Col·legi dels PP. Oblats de Maria Immaculada: castellà, educació física, educació manual. Vaig obtenir els títols assistint a les classes nocturnes de la Universitat Catòlica.

—Què feies en el temps que et quedava lliure?

—El dedicava a l'apostolat. Preparant un grup de jocistes: quan vaig arribar no havien fet la primera Comunió. Estic formant un grup de pre-joc, som uns 25 i ens reunim cada quinze dies. També vaig crear una escolnia de 20 nois. Vaig tenir temps d'estar malalt i tot...

—Parlem dels capellans. Què fan? ¿Cada quan es veuen?

—Tenen molta feina. Allà tot és feina, feina i feina. Es reuneixen cada mes i mig o dos messos. Les reunions són de capellans amb els seglars. Duren dos o tres dies aprofitant les vacances de classes o alguna festa patriòtica. La reunió consisteix amb un recés i comunicació d'experiències.

—Què fa Mn. Roca?

—És el secretari del senyor Bisbe, s'encarrega d'un suburbi, és professor de religió i dóna classes de grec a la Universitat.

—I Mn. Carles Boltes?

—Fins ara feia de rector a la parròquia del Bon Pastor. Ara ha estat nomenat rector el primer sacerdot natiu, que, tot just ordenat s'encarregarà d'aquesta parròquia de 15.000 ànimes...

Mn. Boltes és el director de Càritas diocesana. Ha montat una organització que té per nom "Techo": cooperativa del treball i d'estalvi per la gent del suburbi. La solució cooperativista és la millor per a arreglar aquests problemes. Cal que estem preparats per ajudar a solucionar-los, com a base de l'evangelització.

També és capellà d'aviació a Cerro Marón, a uns 30 quilòmetres de la ciutat. I encara té temps per portar la direcció espiritual de molts.

—Què tal Mn. Barcon, el rector de Lourdes?

—La seva tasca és molt dura. La seva parròquia té més de 15.000 h. i la gent és molt difícil. És un barri alt de la ciutat i té força mala fama, allí s'hi troben tots els vicis, i el treball és feixuc.

Regentava la parròquia de Lautaro on hi havia una oficina salitrera treballant-hi 3.000 persones. El salitre sintètic està causant un gran perjudici a aquestes mines. Va cessar el treball i es va traslladar amb totes les famílies a Antofagasta. Ja podeu suposar el que representa organitzar l'evaquació i instal·lació de 3.000 persones en calamines: barraques fetes de pals i cartró amb un sostre d'uralita.

És "párroco consultor", vol dir que té tota la confiança del senyor Bisbe. Ha organitzat un col·legi parroquial mixte amb més de 400 alumnes.

Treballa a la Universitat, donant classes de llatí, perquè també ha de menjar.

El problema econòmic és més seriós del que sembla. Totes aquestes classes no es fan per gust, i representen un temps considerable restat a tasques pastorals; això és una qüestió que preocupa.

—Digues alguna cosa del col·legi de Calama.

—Aquí hi treballen Mn. Farràs i Mn. Buxarrais. El col·legi funciona també amb mires vocacionals i de fet hi ha bones perspectives. És d'ensenyament primari i de batxillerat.

També troben temps per dedicar-se a la JOC i la JEC, que tot i estant en els seus inicis promet molt; existeixen ja militants responsables molt animats.

Després ajuden a la parròquia; Mn. Buixarrais cuida de la JOC masculina i ha organitzat una escolania que dona peu a una instrucció litúrgica dels infants.

I realment es nota un canvi en la joventut de Caalma, ciutat de 6.000 h.

Molt a prop, a 14 quilòmetres, es troben les mines de coure de Chuquicamaca, amb un centre obrer de 3.000 persones, amb seriosos problemes socials i morals.

—Parla'ns de Pedro de Valdivia.

—Aquesta és una població minera d'uns vint mil habitants i el seu rector és Mn. Jordi Rius.

És consiliari de la JOC masculina i dirigeix uns centres de nois i noies, quasi tots obrers de les mines de salitre i de coure. La JOC va progressant malgrat la manca de sacerdots, la poca preparació i les crisis de treball.

Ha organitzat també l'apostolat familiar.

Per altra banda ha ajudat a crear una cooperativa d'estalvis i se'n beneficien 1.000 famílies.

—¿Amb els altres mossèns només es veu cada mes i mig?

—No. Cada quinze dies recorre els 200 quilòmetres que el separen d'Antofagasta en poques hores. Dina amb els companys sacerdots i se'n torna.

—Així com quedem? ¿Les distàncies són o no un problema?

—La dificultat no està en la distància, sinó en el temps. Gràcies a Déu hi ha massa feina, hom no té temps de res, ni de preocupar-se dels seus companys. Jo, en una setmana, vaig visitar tots els sacerdots barcelonins i vaig fer 1.300 quilòmetres. Cal trobar temps...

—Què ens dius de Mn. Martí?

—Treballa a Tocopilla, o Tocopeta que diem els catalans. És una ciutat de 45.000 h.

Mn. Xavier és l'home dels recesos espirituals, sempre en té un o un altre. S'encarrega de dues parròquies: el Sagrat Cor i el Carme. Té tots els catecismes parroquials molt ben oganitzats, els catequistes dels col·legis se'n van per grups als suburbis i treballen al carrer. Té formats set equips, més un de parroquial. A ell li agrada molt el teatre i la comèdia; ha montat la representació de la Passió a l'engròs i dels Pastorets. A Tocopilla ja són tradicionals, els fa a l'estadi i hi va tothom. Això representa una bona ajuda econòmica que fa realment molta falta.

—¿No pot ser una dificultat el que dels vint sacerdots diocesans, deu siguin de Barcelona?

—En absolut. Ja t'he dit que allá tenim molta feina i no queda temps per a crear divisions. A més tots anem a fer Església i no a crear obstacles precisament.

—¿De quina nacionalitat és la resta del "clero" d'Antofagasta?

—Del Canadà, de Bèlgica, dels Estats Units, d'Espanya, i només un de Xile.

—La gent com mira el capellà?

—La gent rica sembla no haver de menester el capellà, viu la seva vida amb l'única preocupació dels negocis. Antofagasta no coneix la classe mitja. Allà o es viu bé o es viu míserament. La gent humil mira bé el sacerdot.

El problema és la situació dels treballadors motivada per l'explotació dels rics. El desnivell social és escandalós. Ja he parlat de les mines de salitre que s'abandonen amb el conseqüent "paro" i les conseqüències familiars.

—L'Església, ¿com es presenta als ulls del poble?

—En realitat el poble no se'n preocupa massa. Però en tot cas no està vinculada als rics i això ho veuen. És més, algun Bisbe ha estat acusat pels rics de "comunista". Els Bisbes es posen al seu lloc: la seva preocupació social es manifesta de manera eficaç. Les decisions d'alguns bisbes de prendre part activa en la solució del problema agrari amb la venda dels béns eclesiàstics no dedicats al culte, és un fet, i representa un pas molt important.

Per altra banda, l'Esglèsia realment és molt pobra i aquest és el millor testimoni.

—¿Tens estadístiques dels suburbis d'Antofagasta?

—No ho puc dir amb certesa científica. Però és cert que la població suburbial d'Antofagasta representa les dues terceres parts de la població total. Dels 150.000 h., 100.000 viuen a les "poblacions" (suburbis) i 50.000 a la ciutat.

—¿Quins són els problemes principals d'aquests suburbis?

—Com a tot arreu, però a gran escala: problemes familiars complexes, manca d'instrucció, manca de treball, desnutrició... Però el més important és la manca d'inquietud en la gent: estan tranquils, no hi ha esperit de superació, ignoren la vergonya. He conegut gent que tenia la barraca en les mateixes condicions quan vaig marxar que en arribar: els mateixos cartrons, les mateixes fustes i... tot més brut.

—¿Quina creus que pot ser la nostra col·laboració des d'aquí?

—Jo crec que no es pot limitar pas a enviar uns capellans, sinó que la col·laboració s'hauria d'estendre a l'ordre econòmic, ajudant a sostenir aquests capellans i les seves obres apostòliques.

—Agraïm la informació que ens has proporcionat a través d'aquest diàleg. Hom s'adona que hi ha feina pels seglars i pels sacerdots, i molta. Només falta el diàleg freqüent, perquè en veure les necessitats concretes, sapiguem respondre adequadament.

JOSEP LLUIS GÁLLEGO

I. G. STEL - Ref. 4806